

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за
освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»**

**на тему: «Економічне обґрунтування проєкту з виробництва
високопротеїнових кормів»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Швець Є.О.

_____ /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Андрейченко А.В.

_____ /підпис/

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Виробництво кормів має важливість у контексті сучасних викликів, які пов'язані з економічними труднощами та нестабільністю у зв'язку з військовим конфліктом. Забезпечення достатньої кількості якісних кормів для тварин є важливим елементом в забезпеченні продуктивності та здоров'я худоби. Умови війни можуть призвести до обмеження доступу до деяких ресурсів, зокрема до кормів, що може негативно вплинути на виробництво продуктів тваринництва, тобто молока, м'яса тощо.

Продукція високопротеїнових кормів використовується в тваринництві та птахівництві для забезпечення їх необхідною кількістю білка і енергії, необхідних для здоров'я та розвитку.

Таким чином, ця тема дослідження може допомогти вирішити питання забезпечення належної якості кормів для тварин у складних умовах війни та зменшити негативний вплив військового конфлікту на виробництво продуктів тваринництва. Дослідження може також сприяти підвищенню ефективності виробництва кормів та зменшенню залежності від імпорту. Крім того, економічне обґрунтування проєкту з виробництва високопротеїнових кормів може допомогти залучити інвестиції та забезпечити дохідність проєкту в умовах війни. Отже, дана тема має високу актуальність та може мати позитивний вплив на розвиток аграрного сектору в умовах війни.

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичні та практичні методики та аспекти започаткування власної справи в сфері виробництва кормів.

Задля досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі **завдання**:

- дослідження теоретичних аспектів виробництва кормів;
- аналіз нормативних актів, щодо відкриття підприємства з виробництва високопротеїнових кормів;
- обґрунтувати організаційно-правову форму та систему оподаткування, які були обрані для майбутньої діяльності;
- зробити аналіз ринку зернової сировини;
- провести аналіз конкурентів на ринку зернової сировини;
- скласти інвестиційні та операційні витрати за новостворюваним проєктом;
- зробити прогноз доходів та прибутків від виробництва високопротеїнових кормів;
- розрахувати показники ефективності проєкту;
- виконати аналіз ризиків проєкту та визначити шляхи їх мінімізації.

Об'єктом дослідження є процес економічного обґрунтування проєкту створення підприємства в сфері виробництва високопротеїнових кормів.

Предметом дослідження є проєктування започаткування власної справи у сфері виробництва високопротеїнових кормів.

Методи досліджень. У кваліфікаційній роботі було використано декілька методів дослідження, зокрема аналітичний метод на етапі збору та

обробки інформації, метод статистичного та порівняльного аналізу для оцінки ефективності новостворюваного підприємства та економіко-статистичний аналіз для вивчення ринкових сегментів. Для подання результатів було використано табличний, графічний та маркетинговий аналіз.

Інформаційна основа дослідження включала законодавчі та нормативні акти, матеріали Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, офіційні дані державних статистичних органів, галузеві інструкції, дані щодо результатів діяльності підприємств у сфері виробництва кормів, результати маркетингових досліджень, монографії, наукові статті в періодичних виданнях та Інтернет-джерела.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 73 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Концептуальні засади організації власної справи на ринку кормів»** досліджено особливості сфери виробництва високопротеїнових кормів як об'єкта підприємництва, сформульовано основні аспекти бізнес-ідеї та формату майбутнього бізнесу, обґрунтовано вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності та системи оподаткування для майбутнього бізнесу.

У другому розділі **«Оцінка доцільності створення діяльності виробництва високопротеїнових кормів»** здійснена оцінка кон'юнктури ринку високопротеїнових кормів в Україні, надана характеристика внутрішніх конкурентних переваг новостворюваного суб'єкта підприємництва, сформовано інвестиційні та операційні витрати на відкриття підприємства з виробництва високопротеїнових кормів.

У третьому розділі **«Економічна оцінка ефективності функціонування бізнесу»** здійснено прогнозування доходів та прибутку від діяльності новостворюваного підприємства, проведена оцінка показників ефективності та перспективи подальшого розвитку бізнесу, проаналізовано підприємницькі ризики та запропоновано шляхи щодо їхньої мінімізації.

ВИСНОВКИ

В результаті розгляду теоретичних та практичних аспектів реалізації бізнес-ідеї в сфері виробництва високопротеїнових кормів у кваліфікаційній роботі зроблено наступні висновки.

1. Виробництво кормів є важливою галуззю агропромислового сектору, оскільки воно має прямий вплив на якість та кількість сільськогосподарської продукції. Корма необхідні для всіх видів тварин, які утримують люди, починаючи від худоби та птиці, до сільськогосподарських тварин, таких як свині, кролики, риби та інші.

2. Процес реєстрації діяльності у сфері виробництва протеїнових кормів дійсно є складним і вимагає від підприємства дотримання великої

кількості нормативно-правових актів та специфічних вимог щодо гігієни виробництва та контролю якості продукції. Переробка тексту розкриє деякі аспекти цього процесу.

3. Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) є популярною формою організації підприємства в сфері протеїнових кормів. Основні переваги такої форми бізнесу полягають у обмеженій відповідальності учасників, що забезпечує захист особистих активів від можливих втрат і сприяє стабільності та надійності компанії. Гнучкість управління є ще однією перевагою ТОВ. Учасники можуть встановлювати умови управління залежно від потреб і цілей компанії. Це дозволяє вибирати між колективним прийняттям стратегічних рішень та призначенням керівника з повноваженнями, що сприяє ефективному управлінню та швидкому реагуванню на зміни.

4. Україна очікувала зростання виробництва соняшникового та соєвого шроту на 20% і 3% відповідно до прогнозів на 2022 рік. Це збільшення виробництва пов'язане з очікуваним зростанням врожаю цих культур. Соняшниковий шрот та соєвий шрот є важливими компонентами у виробництві кормів для худоби. Вони використовуються в основному у секторі B2B (бізнес-до-бізнесу), тобто їх споживачами є виробники кормів для тварин.

5. На основі аналізу конкурентоспроможності "Віктор і К" та SWOT-аналізу "Grain&Oil" можна зробити такі висновки: новостворене підприємство може зайняти провідні позиції у сегменті високопротеїнових кормів, якщо буде дотримуватись досвіду вже існуючої компанії. Також важливо використовувати сильні сторони та можливості компанії для запобігання загрозам та поліпшення слабких сторін.

6. Постійні витрати на створення проєкту з виробництва кормів складають 1 077 тис. грн. З цієї суми, заробітна плата персоналу становить 23,10%, а оренда обладнання – 32,49%. Стартові витрати становлять 4398,5 тис. грн з яких 300 тисяч беремо у кредит під 25%.

7. Проєкт почався з негативним грошовим потоком протягом перших 10 місяців, що означає, що витрати перевищували прибутки. Однак з 10-го місяця грошовий потік став позитивним і з кожним наступним місяцем зростає. Це свідчить про те, що проєкт починає приносити більше прибутку з часом. За рік загальний грошовий потік склав 738,9 тис. грн.

8. За умови, що проєкт триватиме 5 років і має ставку дисконтування 30%, його NPV перевищує 8 млн. гривень. Це означає, що проєкт є прибутковим та інвестиції в нього мають комерційний потенціал. Індекс прибутковості проєкту становить 2,8, що є високим показником навіть для сфери послуг. Внутрішня норма прибутку (IRR) складає 114%, що перевищує ставку дисконтування. Такі результати свідчать про високу прибутковість та стійкість проєкту.

9. Оцінка проєктних ризиків є важливим етапом у плануванні та реалізації будь-якого проєкту. Вона дозволяє ідентифікувати потенційні загрози, які можуть виникнути під час виконання проєкту, та розробити

стратегії для їх управління. Головною метою оцінки ризиків є зменшення можливих негативних наслідків та максимізація можливостей досягнення поставлених цілей проєкту. У вашому випадку, точка беззбитковості проєкту становить 283 клієнта за місяць, а вартість проєкту складає 1 078 513 грн. Однак, з оцінкою ризиків ви зможете ідентифікувати можливі проблеми, які можуть виникнути під час виконання проєкту і спричинити негативні фінансові наслідки.

АНОТАЦІЯ

Швець Є.О. «Економічне обґрунтування проєкту з виробництва високопротеїнових кормів».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власного бізнесу в Україні в сфері виробництва високопротеїнових кормів; розглянуто загальну концепцію відкриття підприємства з виробництвом високопротеїнових кормів, досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у даній сфері.

Проаналізовано конкурентне середовище у сфері виробництва високопротеїнових кормів та визначені внутрішні конкурентні переваги новостворюваного бізнесу. Сформовано стартові та поточні витрати за проєктом.

Визначено доходи та прибуток від реалізації товарів, розраховано показники ефективності проєкту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проєкту та шляхи їхньої мінімізації.

Ключові слова: корм, сільське господарство, шрот, високопротеїнові корма, соняшникова сировина, соєва сировина.

ABSTRACT

Shvets E.O. «Economic substantiation for the project on the high-protein fodder production».

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» in the educational program «Economics and Business Planning». – Odessa National Economic University. – Odessa, 2023.

The work deals with the theoretical principles of starting one's own business in Ukraine in the field of high-protein feed production; the general concept of opening a company with the production of high-protein feed is considered, the regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity in Ukraine in this field is studied.

The competitive environment in the field of high-protein feed production was analyzed and the internal competitive advantages of the newly created business were determined. Initial and current costs for the project have been formed.

Revenues and profits from the implementation of sales were determined, project performance indicators were calculated, possible risks of project implementation and ways of their minimization were characterized.

Key words: feed, agriculture, meal, high-protein feed, sunflower raw materials, soybean raw materials.